

Doelstellingen

Na het zien van het televisieprogramma, het werken met het begeleidend materiaal en het oefenen op de site:

- weten de kinderen dat ze door stoer gedrag in het verkeer in de problemen kunnen komen.
- weten ze wat de 'dode hoek' is bij grote voertuigen en hoe ze daar in hun gedrag rekening mee kunnen houden.
- weten de kinderen wat de goede plaats op de weg is voor fietsers in een aantal verschillende situaties.

Voor het kijken

Vraag de kinderen of zij wel eens stoer doen in het verkeer. Geef eventueel voorbeelden, zoals: met losse handen fietsen, stoeien op de fiets, heel snel rijden en dan op het laatste moment heel hard remmen, onverwachts oversteken. Wie doet dit wel eens en waarom? Ontstaan er dan gevaarlijke situaties? Is het slim om stoer te doen? Hebben andere weggebruikers daar last van? En hebben ze zelf wel eens last van het gedrag van anderen in het verkeer?

Het televisieprogramma

De opa van Luc loodst Luc en Farid door het verkeer. Onderweg krijgen de jongens met verschillende verkeerssituaties te maken. Opa geeft via het microfoontje in de helm van Luc steeds aanwijzingen om zo goed mogelijk met de situaties om te gaan. Aangekomen op het eindpunt valt de verrassing die opa hen beloofd heeft tegen. Terugfietsend raken de beide jongens ongewild betrokken bij een roofoverval. Ze denken dat het om een grap van opa gaat.

Er wordt in deze aflevering aandacht besteed aan:

- samen fietsen
- de dode hoek bij vrachtwagens
- de goede plaats op de weg
- stoer gedrag
- verkeersregels en verkeersgedrag:
 - bij uitritten
 - verkeersborden
 - bij het zebrapad

Na het kijken

Na het bekijken van de aflevering kunt u gebruik maken van de volgende lessuggesties.

Gesprek

Werkblad 1:

Samen fietsen

Kijken bij een vrachtwagen

Werkblad 2:

Als je met een vrachtwagen te maken krijgt

Werkblad 3: De goede plaats op de weg

Meer informatie en lessuggesties

voor uw verkeerslessen treft u in het lesarchief op de leerkrachtensite van Veilig Verkeer Nederland:

<http://www.veiligverkeernederland.nl>

Klik op *leerkracht*, dan op *documentatiecentrum*.

De site <http://www.schooltv.nl/lef>

Op de site vinden de kinderen bij deze aflevering het onderdeel 'Lap je fiets op'. Verder filmpjes, foto's, informatie en vragen over de verkeersonderwerpen die aan bod komen.

De mogelijkheid bestaat om door te linken naar de kidssite van Veilig Verkeer Nederland, waar ze aanvullende informatie kunnen vinden:

<http://www.veiligverkeernederland.nl>

Klik op *kids* en dan op *zoek*. Ze komen dan terecht in de verkeersencyclopedie en kunnen daar op trefwoord zoeken naar informatie over een bepaald verkeersonderwerp.

Gesprek

Besprek met de kinderen met behulp van de achtergrondinformatie:

- *de regels die gelden voor het samen fietsen (fietsen in een groep).*
Naarmate de kinderen ouder worden gaan ze steeds vaker in groepjes op de fiets ergens naar toe. Samen fietsen is leuk, maar nodigt soms ook uit tot onveilig en stoer gedrag.
Maak met de kinderen op het bord een lijst met afspraken, die gelden voor het samen fietsen. Welke afspraken vinden de kinderen heel belangrijk? Welke afspraken zijn belangrijk voor hun eigen veiligheid? En hoe houd je in de groep goed rekening met andere weggebruikers?
Wat is er wel eens misgegaan bij het samen fietsen? Hebben de kinderen wel eens meegemaakt dat anderen (bijv. automobilisten) schrokken of boos werden door het gedrag van de groep?

 Op de kidssite van Veilig verkeer Nederland staat voor de kinderen een test over het fietsen in de groep.

Klik op www.veiligverkeernederland.nl.

Klik op *kids*, dan op *test jezelf* en dan op *test 1: Fietsen in een groep*.

- *de regels die gelden bij het zebepad (voetgangersoversteekplaats).*
Maak onderscheid tussen het gedrag als voetganger en als fietser bij het zebepad.
Als voetganger moeten de kinderen er rekening mee houden dat auto's, bromfietsers en fietsers niet direct stil kunnen staan. Ze kunnen dus niet vlak voor

aankomend verkeer het zebepad opstappen. Verder is het belangrijk om altijd goed te blijven uitkijken bij het zebepad. Het kan zijn dat verkeer van de ene kant stopt, maar verkeer van de andere kant doorrijdt. Als fietser moeten de kinderen weten dat ze voetgangers die al oversteken op het zebepad én voetgangers die te kennen geven dat ze willen gaan oversteken, voor moeten laten gaan. Ook mogen fietsers auto's die stilstaan voor het zebepad, niet voorbij rijden.

- *de betekenis en het gedrag bij een aantal relevante verkeersborden (met onderborden).*
Besprek de verkeersborden, waarmee de kinderen in de eigen omgeving te maken krijgen. Wat betekenen die borden? Weten de kinderen welke verkeersborden voor hen gelden als ze fietsen of lopen? En wat vertellen de onderborden?

 Op de kidssite www.schooltv.nl/LEF staat voor de kinderen een test over verkeersborden.

- *de regels en het gedrag bij uitritten.*
Er zijn verschillende soorten uitritten. Besprek de uitritten, waarmee de kinderen in de eigen omgeving te maken krijgen. Wat moeten ze doen als ze zelf uit een uitrit komen rijden? Waar moet je rekening mee houden als je te maken krijgt met iemand die uit een uitrit komt rijden? (Het kan zijn, dat de bestuurder je niet voor laat gaan, omdat
 - hij de regel niet kent,
 - de bestuurder niet weet dat hij uit een uitrit komt,
 - de bestuurder pas op het laatste moment kan zien of er iemand aankomt.)

Bij werkblad 1: Samen fietsen

Na een gesprek over het samen fietsen deelt u dit werkblad uit. De kinderen maken de opdrachten zelfstandig. Na afloop bespreekt u de resultaten.

Antwoorden:

- opdracht 1 (Afspraken maken): stoer doen
- opdracht 2 (Uitzoeken):
tekening 1: afspraak 6
tekening 2: afspraak 1
tekening 3: afspraak 5
tekening 4: afspraak 7.

Kijken bij een vrachtwagen

Neem contact op met een transportbedrijf in de buurt. Wellicht is het mogelijk dat u met de groep een bezoek brengt aan het bedrijf. Of dat een vrachtwagenchauffeur met zijn vrachtwagen naar een afgesproken plek in de buurt van de school komt. De chauffeur kan de kinderen dan vertellen en laten zien (via zijn spiegels) dat hij fietsers en voetgangers in de buurt van zijn vrachtauto lang niet altijd kan zien. Ter plekke kan bekeken worden op welke plekken je wel veilig in de buurt van een vrachtwagen kunt lopen en fietsen.

Bij werkblad 2: Als je met een vrachtwagen te maken krijgt

Om nog eens stil te staan bij de problematiek van grote voertuigen in het verkeer (vooral 'de dode hoek') kunt u dit werkblad aanbieden. De kinderen maken in tweetallen of kleine groepjes de opdrachten. Na afloop bespreekt u de antwoorden.

Antwoorden:

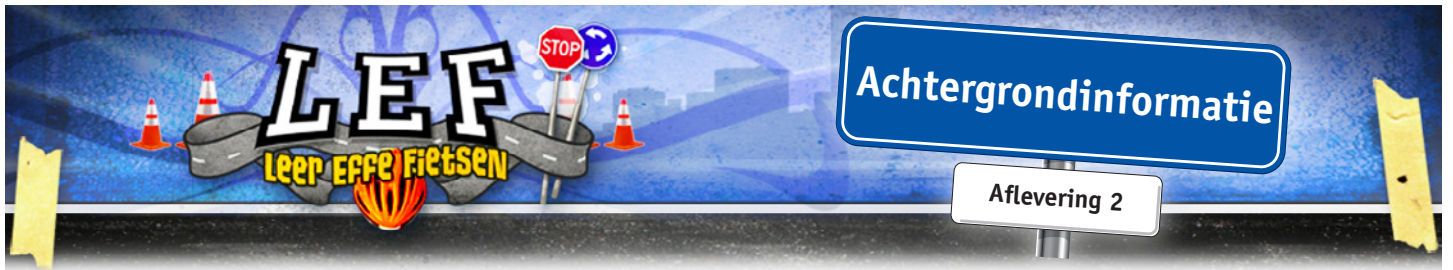
- opdracht 1: Imaine - 1
Alek - 3
Joris - 2
- opdracht 2: Als jij het gezicht van de chauffeur in de spiegel ziet
- opdracht 3a: Imaine moet ruim achter de vrachtwagen aan de rechterkant van de rijbaan stoppen
- opdracht 3b: 1 Imaine weet niet zeker of de vrachtwagenchauffeur haar wel ziet; 2 de achterwielen van de vrachtauto kunnen bij het rechts afslaan over de stoep rijden en Imaine kan dan in de knel komen
- opdracht 4a: achter elkaar gaan rijden
- opdracht 4b: de kinderen kunnen te maken krijgen met een stevige windvlaag als de vrachtwagen hen voorbij rijdt

Op de kidssite <http://www.schooltv.nl/LEF> staat voor de kinderen een test over de 'dode hoek'.

Bij werkblad 3: De goede plaats op de weg

Naar aanleiding van een gesprek over de goede plaats op de weg kunt u dit werkblad aanbieden. De kinderen moeten uitzoeken welke fietsers niet op de goede plaats op de weg rijden. De oplossing is: Op de goede plek.

Bij uitritten

- Kom je uit een uitrit, dan moet je bestuurders en voetgangers van links en van rechts voor laten gaan.
- Krijg je, als je loopt of fietst, te maken met iemand die uit een uitrit komt rijden, dan mag jij voorgaan.

Een uitrit is een uitgang:

- uit een tuin
- uit een garage of oprit voor een garage
- uit een erf
- uit een parkeerplaats
- van een straat als je daarbij over een uitritconstructie komt

Uitritconstructie:

Bij een uitritconstructie is de stoep van de zijweg verhoogd en loopt deze door over de rijbaan van de weg waarop je rijdt. Er is dan aan beide kanten van de stoep een schuine stoeprand.

Bij het zebrapad

- Als je op een zebrapad oversteekt mag je voorgaan.
- Als je op het zebrapad wilt oversteken en er al vlak voor bent, mag je voorgaan.
- Stap pas het zebrapad op als er geen bestuurders aankomen of als je zeker weet dat de bestuurders nog op tijd voor je kunnen stoppen.
- Kijk goed uit voordat je het zebrapad opstapt.
- Als je fietst moet je voor het zebrapad stoppen als er iemand oversteekt of wil gaan oversteken.
- Bij het zebrapad mag je andere bestuurders niet voorbijrijden.

Verkeersborden

Aan de vorm, de kleur en het teken kun je zien wat een verkeersbord betekent.

Zo kun je de borden verdelen in soorten. Elke soort heeft een vaste beginsin.

- Ronde blauwe borden zijn: Je moet hier... borden. *
- Ronde borden met een rode rand zijn: Je mag hier... niet borden. *
- Driehoekige borden met een rode rand zijn: Pas op... borden.
- Rechthoekige of vierkante blauwe borden zijn: Kijk, hier is... borden.

* Aan het teken in het bord kun je zien voor wie het bord geldt. Kun je dat niet aan het teken zien, of heeft het bord geen teken, dan geldt het voor bestuurders.

Er is ook nog een vijfde soort verkeersborden: de voorrangsborden. Die hebben geen vaste vorm en kleur.

Onderborden

Soms hangt er onder het verkeersbord een klein wit bordje. Onderborden vertellen altijd iets over het bord dat er boven hangt. (Bijvoorbeeld dat het verkeersbord niet geldt als je fietst.)

Samen fietsen

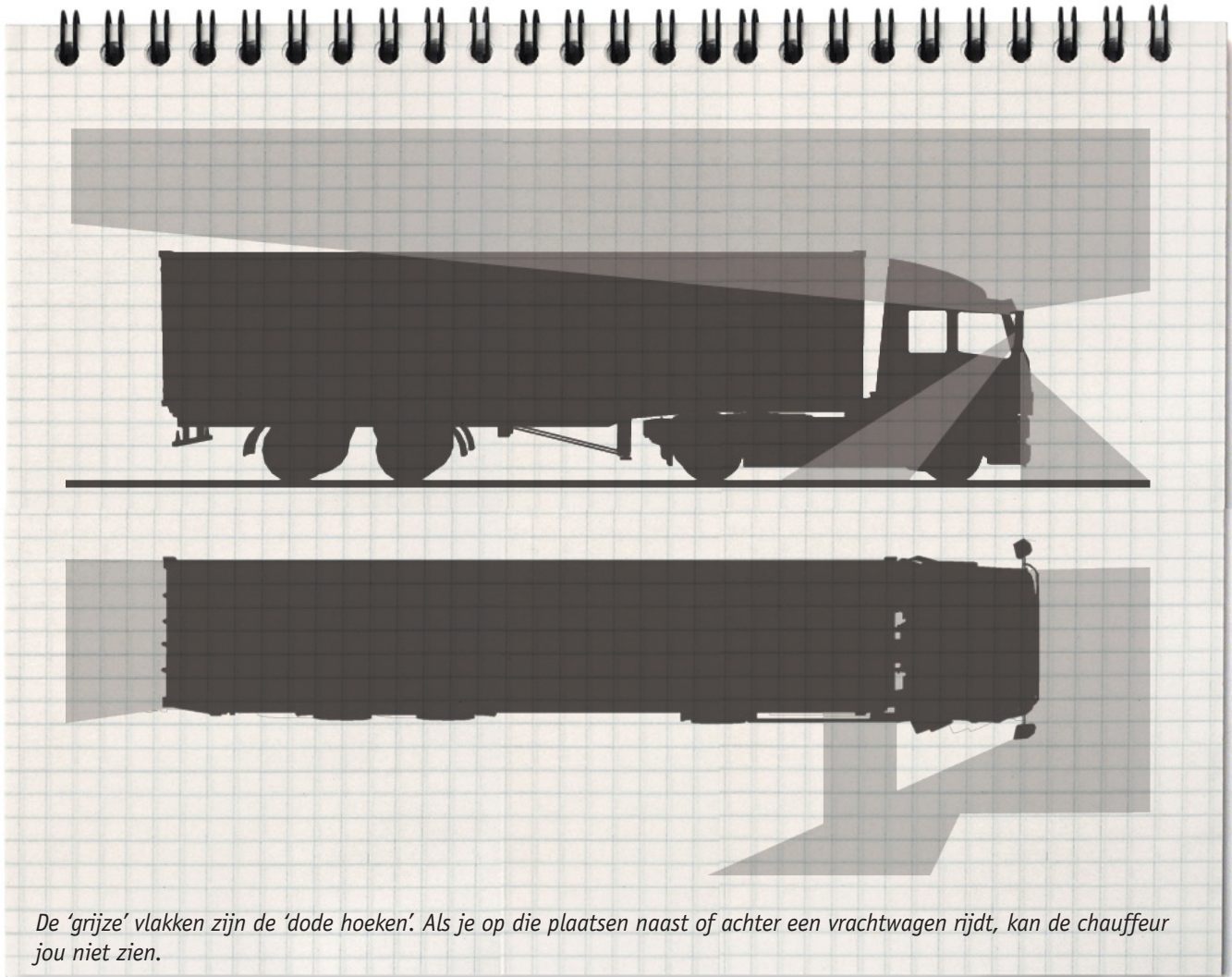
- Fiets nooit met meer dan twee naast elkaar.
- Als iemand wil inhalen, ga dan achter elkaar rijden.
- Fiets niet te dicht achter of naast elkaar.
- Houd beide handen aan het stuur.
- Blijf in de groep fietsen en haal elkaar niet in.
- Let goed op je voorganger en blijf zelf ook goed uitkijken.
- Moet je remmen, waarschuw dan even.
- Zorg dat je bagage goed vast zit.
- Neem liever niet iemand achterop. Je gaat snel slingeren.
- Ga op een smalle weg of een smal fietspad achter elkaar rijden.
- Stoei niet.
- Fiets niet klakkeloos achter je voorganger aan.

Bij grote voertuigen

Elke vrachtwagen heeft een aantal dode hoeken. Dat zijn plekken rondom de vrachtwagen, waar de chauffeur geen zicht op heeft. Als jij op zo'n plek bent, kan de chauffeur jou niet zien.

De 'grijze' vlakken zijn de 'dode hoeken'. Als je op die plaatsen naast of achter een vrachtwagen rijdt, kan de chauffeur jou niet zien.

Andere belangrijke afspraken bij een vrachtwagen:

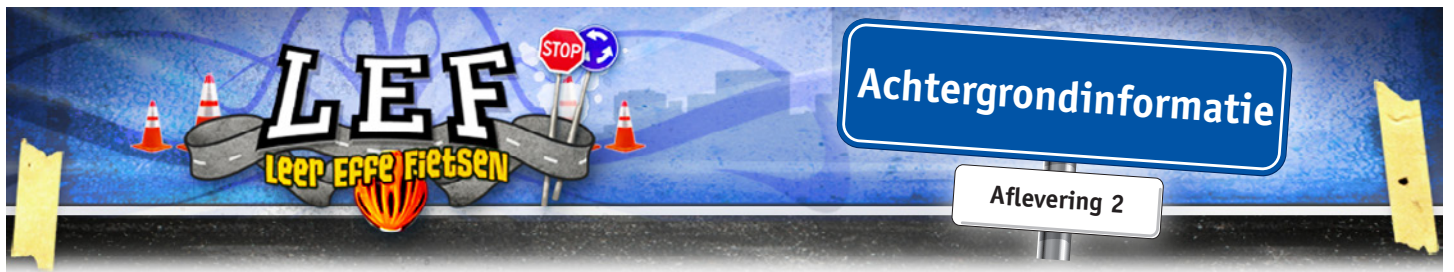
- Als jij de chauffeur ziet in zijn spiegel, dan ziet de chauffeur jou ook.
- Als een vrachtwagen of bus de bocht om komt, heeft hij veel ruimte nodig. Houd daar rekening mee.
- Wil je linksaf op de fiets en komt er van links een vrachtwagen aan, dan moet je nooit voorsorteren naar het midden van de weg. De kans is namelijk groot dat die vrachtwagen over het midden van de weg komt.
- Haalt een vrachtwagen jou in? Pas dan op voor de windvlaag die hij veroorzaakt. Je kunt gaan slingeren. Houd je stuur stevig vast.

De 'dode hoeken' zitten: aan de rechter kant, de (rechter) voorkant en aan de achterkant.

Daarom zijn de volgende afspraken belangrijk:

- Gaat een vrachtwagen rechtsaf, blijf er dan ruim achter.
- Haal een vrachtwagen nooit rechts in.
- Loop nooit vlak voor of achter een vrachtwagen langs.

Aansluiting bij methodes

In de verschillende verkeersmethodes vindt u aansluiting bij de onderwerpen uit deze aflevering. In de schema's hieronder leest u bij welke groep dit te vinden is.

Claxon. Uitgave Bekadidact		
Onderwerp	Groep 6	Groep 7
Uitritten	les 1	les 4
Verkeersborden	les 2, les 15	
Zebraaad	les 6	

Klaar over. Uitgave Wolters Noordhoff			
Onderwerp	Groep 6	Groep 7	Groep 8
Samen fietsen			les 17
De dode hoek		les 9	
Verkeersborden	les 2, 3 en 4	les 1	les 10
Zebraaad	les 5		

Wijzer door het verkeer. Uitgave Wolters Noordhoff			
Onderwerp	Groep 6	Groep 7	Groep 8
Samen fietsen	thema 2, les 2, 3	thema 2, les 2	thema 9, les 1, 2, 3
De dode hoek	thema 5, les 2		
Uitritten	thema 8, les 2		
Verkeersborden	thema 4, les 1, 2	thema 4, les 1, 2	
Zebraaad	thema 8, les 2		

Wegwijs. Uitgave Wolters Malmberg		
Onderwerp	Groep 6	Groep 7
Samen fietsen		thema Reizen en verkeer, les 2
De dode hoek	thema beroepen en verkeer, les 3	
Uitritten	thema Buurt en verkeer, les 3	
Verkeersborden	thema School en verkeer, les 1, 2, 3	

Op voeten en Fietsen en Jeugdverkeerskrant. Uitgave Veilig Verkeer Nederland		
Onderwerp	thema's in OVEF groep 5/6	thema's in JVK groep 7/8
Samen fietsen	Samen fietsen	Fietsen in de groep
De dode hoek	Grote voertuigen	Grote voertuigen
Uitritten	Voorgaan	Voorgaan
Verkeersborden	Verkeersborden	Verkeersborden
Zebraaad	Voorgaan	Voorgaan